

**Procedura organizowania i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej
dla uczniów w Szkole Podstawowej nr 5
im. Polskiej Macierzy Szkolnej w Czeladzi**

Podstawa prawna:

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r. poz. 1578).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. poz. 1591, z 2018 r. poz. 1647 oraz z 2019 r. poz. 323)

§ 1.

Pomoc psychologiczno - pedagogiczna

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana uczniowi ze względu na jego indywidualne potrzeby edukacyjne, wynikające w szczególności:
 - 1) z niepełnosprawności,
 - 2) z niedostosowania społecznego,
 - 3) z zagrożenia niedostosowaniem społecznym,
 - 4) z zaburzeń zachowania emocji,
 - 5) ze szczególnych uzdolnień,
 - 6) ze specyficznych trudności w uczeniu się,
 - 7) z deficytów kompetencji i zaburzeń sprawności językowych,
 - 8) z przewlekłej choroby,
 - 9) z sytuacji kryzysowych lub traumatycznych,
 - 10) z niepowodzeń edukacyjnych,

- 11) z zaniedbań środowiskowych związanych z sytuacją bytową ucznia i jego rodziny, sposobem spędzania czasu wolnego i kontaktami środowiskowymi,
 - 12) z trudności adaptacyjnych związanych z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanych z wcześniejszym kształceniem za granicą (powrót z zagranicy, zmiana szkoły).
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana nieodpłatnie i jest dobrowolna.
 3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest organizowana z inicjatywy:
 - 1) rodziców/ opiekunów prawnych,
 - 2) ucznia,
 - 3) wychowawcy,
 - 4) nauczyciela,
 - 5) dyrektora,
 - 6) pracownika socjalnego;
 - 7) asystenta rodziny;
 - 8) kuratora sądowego.
 4. Do zadań nauczycieli i specjalistów należy w szczególności:
 - 1) rozpoznawanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów,
 - 2) określanie mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów,
 - 3) udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w trakcie bieżącej pracy.
 5. W szkole pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana również rodzicom uczniów i nauczycielom w formie porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń.

§ 2.

Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, którzy nie posiadają opinii opracowanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną lub orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana na pisemny wniosek (**załącznik nr 1**):
 - 1) ucznia,
 - 2) rodziców\opiekunów prawnych,
 - 3) nauczyciela, wychowawcy,
 - 4) poradni psychologiczno-pedagogicznej,

- 5) pracownika socjalnego,
 - 6) asystenta rodziny,
 - 7) kuratora sądowego.
2. Rodzic/opiekun prawny, jeżeli nie wyraża zgody na organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub z niej rezygnuje, składa do Dyrektora szkoły pisemny wniosek (**załącznik nr 2**).
 3. Dyrektor Szkoły po stwierdzeniu, że ucznia należy objąć pomocą psychologiczno-pedagogiczną, organizuje spotkanie zespołu nauczycieli uczących ucznia oraz specjalistów i ustala formy, okres oraz wymiar godzin udzielania pomocy.
 4. Zespół dokonuje wstępnej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (**załącznik nr 3**)
 5. Ze wstępną oceną poziomu funkcjonowania ucznia zapoznają się wszyscy nauczyciele pracujący z uczniem, a w swojej bieżącej pracy uwzględniają wskazówki do pracy zapisane w tym dokumencie - głównie dotyczące dostosowania wymagań edukacyjnych.
 6. Wychowawca w formie pisemnej informuje rodzica/opiekuna prawnego o ustalonych formach pomocy. (**załącznik nr 5**)
 7. Wychowawca prowadzi dziennik pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
 8. Nauczyciele/specjaliści w wybrany przez siebie sposób dokonują ewaluacji prowadzonych zajęć (np. zbieranie informacji zwrotnych od uczniów i rodziców). (**załącznik nr 4**)

§ 3.

Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, którzy posiadają opinię opracowaną przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana na pisemny wniosek (**załącznik nr 1**):
 - 8) ucznia,
 - 9) rodziców\opiekunów prawnych,
 - 10) nauczyciela, wychowawcy,
 - 11) poradni psychologiczno-pedagogicznej,
 - 12) pracownika socjalnego,
 - 13) asystenta rodziny,
 - 14) kuratora sądowego.
2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przypadku posiadania przez ucznia opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną lub specjalistyczną jest udzielana zgodnie z zaleceniami w niej zawartymi (**załącznik nr 1**).

3. Jeżeli rodzic ucznia nie wyraża zgody na organizowanie przez Szkołę pomocy psychologiczno – pedagogicznej, składa pisemny wniosek w tej sprawie (**załącznik nr 2**)
4. Dyrektor organizuje spotkanie zespołu nauczycieli uczących ucznia oraz specjalistów i ustala formy, okres oraz wymiar godzin udzielania pomocy.
5. Wychowawca prowadzi dziennik pomocy psychologiczno–pedagogicznej.
6. Wychowawca w formie pisemnej informuje rodzica/opiekuna prawnego o ustalonych formach pomocy. (**załącznik nr 5**)
7. Nauczyciele/specjaliści w wybrany przez siebie sposób dokonują ewaluacji prowadzonych zajęć (np. zbieranie informacji zwrotnych od uczniów i rodziców). (**załącznik nr 4**)

§ 4.

Organizowanie i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, którzy posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przypadku posiadania przez ucznia orzeczenia wydanego przez poradnię psychologiczno–pedagogiczną lub specjalistyczną jest udzielana zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniu.
2. Jeżeli rodzic ucznia/dziecka nie wyraża zgody na organizowanie przez Szkołę pomocy psychologiczno–pedagogicznej, składa pisemny wniosek w tej sprawie (**załącznik nr 2**).
3. Dyrektor organizuje spotkanie zespołu nauczycieli uczących ucznia oraz specjalistów i ustala formy, okres oraz wymiar godzin udzielania pomocy.
4. Zespół, o którym mowa w punkcie 3, opracowuje wielospecjalistyczną ocenę poziomu funkcjonowania ucznia, we współpracy z poradnią psychologiczno-pedagogiczną i specjalistyczną (**załącznik nr 5**).
5. Zespół, o którym mowa w punkcie 3, w terminie 30 dni od złożenia w Szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, opracowuje indywidualny program edukacyjno – terapeutyczny (IPET - **załącznik nr 6**).
6. Wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia, po opracowaniu IPET-u jest dokonywana co najmniej 2 razy w roku (od 30 listopada do 30 maja), we współpracy z poradnią psychologiczno–pedagogiczną i specjalistyczną. Na jej podstawie oceniana jest efektywność indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego.

7. W pracach nad opracowaniem wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz indywidualnego programu edukacyjno–terapeutycznego za każdym razem uczestniczą wszyscy nauczyciele uczący oraz specjaliści.
8. Spotkania zespołu, o którym mowa w punkcie 3, mogą być organizowane z inicjatywy każdego członka zespołu, rodziców/opiekunów prawych lub Dyrektora.
9. Za ustalanie terminów spotkań oraz powiadomienie osób biorących udział w spotkaniach, w tym rodziców ucznia, każdorazowo jest odpowiedzialny wychowawca klasy.
10. O spotkaniach wychowawca w ustaleniu z Dyrektorem Szkoły informuje na dwa tygodnie przed spotkaniem.
11. Osoby biorące udział w spotkaniu są zobowiązane do nieujawniania spraw poruszanych na spotkaniu, które mogą naruszać dobra osobiste ucznia, jego rodziców/opiekunów prawnych, nauczycieli, specjalistów pracujących z uczniem lub innych osób.
12. O terminach spotkań zespołu w celu dokonania wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia oraz w celu opracowania IPET–u lub jego modyfikacji za każdym razem jest informowany przez wychowawcę na piśmie lub poprzez e-dziennik rodzic, który ma prawo wziąć udział w spotkaniach zespołu.
13. W spotkaniach zespołu może uczestniczyć osoba zaproszona przez Szkołę, np. pracownik poradni lub przez rodzica, np. lekarz (osoba uprawniona, z racji posiadanych kwalifikacji, do współpracy w związku z organizowaniem pomocy psychologiczno–pedagogicznej).
14. Wychowawca prowadzi dziennik pomocy psychologiczno–pedagogicznej.
15. Rodzice/opiekunowie prawni ucznia otrzymuje kopię:
 - 1) wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia,
 - 2) indywidualnego programu edukacyjno–terapeutycznego.
16. IPET jesto dbierany przez rodzica osobiście, po pisemnym potwierdzeniu odbioru.
17. Rodzic/opiekun prawny otrzymuje pisemną informację o formach udzielanej pomocy od Dyrektora Szkoły za pośrednictwem wychowawcy (**załącznik nr 5**).
18. Zespół opracowuje IPET na okres, na jaki zostało wydane orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.
19. Zespół opracowuje IPET w terminie:
 - 1) do 30 września danego roku szkolnego, w którym uczeń rozpoczyna od początku roku szkolnego kształcenie w Szkole lub
 - 2) 30 dni od dnia złożenia w Szkole orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego.
20. Nauczyciele/specjaliści w wybrany przez siebie sposób dokonują ewaluacji prowadzonych zajęć (np. zbieranie informacji zwrotnych od uczniów i rodziców). (**np. załącznik nr 4**).

*Załącznik nr 1
do Procedury organizowania i udzielania
pomocy psychologiczno-pedagogicznej*

Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 5
w Czeladzi

WNIOSEK

Wnioskuje o objęcie ucznia:, klasy.....,
pomocą psychologiczno-pedagogiczną w formie

.....
.....

Uzasadnienie

Rozpoznanie:

.....
.....

Mocne strony ucznia:

.....
.....

.....
(data i czytelny podpis wnioskodawcy)

**Dyrektor Szkoły Podstawowej nr 5
w Czeladzi**

WNIOSEK

Rezygnuję z udzielania mojemu dziecku,uczniowi klasy.....

pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie

.....

.....

.....
(data i czytelny podpis rodzica)

WIELOSPECJALISTYCZNA OCENA POZIOMU FUNKCJONOWANIA UCZNIĄ

Imię i nazwisko ucznia:

Klasa:

Data urodzenia:

Wychowawca:

Nauczyciel wspomagający:

Data sporządzenia:

Obszar funkcjonowania	Opis funkcjonowania ucznia w danym obszarze	Potrzeby wynikające z opisu funkcjonowania ucznia
Sprawność fizyczna		
Funkcje poznawcze (spostrzeganie, uwaga, pamięć, myślenie)		
Mowa		
Emocje (radzenie sobie z emocjami i pokonywaniem trudności)		
Motywacja (do nauki i innego rodzaju aktywności)		
Opanowanie technik szkolnych i zakres opanowania treści programowych		
Kompetencje społeczne (relacje z rówieśnikami i dorosłymi)		
Inne (np. zainteresowania)		

Mocne strony ucznia:

Pozytywne cechy ucznia:

Trudności:

Przyczyny trudności:

Podpisy zespołu:

Podpis opiekuna prawnego:

**ARKUSZ
DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH**

NAZWISKO	
IMIĘ	
ETAP EDUKACJI	II
ROK SZKOLNY	
DATA WYDANIA OPINII/ORZECZENIA	
DIAGNOZA	

***SPOSOBY DOSTOSOWANIA WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH
WSZYSTKIE PRZEDMIOTY***

1. unikać głośnego odpytywania z czytania przy całej klasie
2. ograniczać czytanie obszernych lektur do rozdziałów istotnych ze względu na omawianą tematykę
3. kontrolować stopień zrozumienia samodzielnie przeczytanych przez ucznia poleceń, szczególnie podczas sprawdzianów
4. ze względu na wolne tempo czytania lub/i pisania zmniejszyć liczbę zadań (poleceń) do wykonania w przewidzianym dla całej klasy czasie lub wydłużyć czas pracy dziecka
5. ograniczać teksty do czytania i pisania na lekcji do niezbędnych notatek, których nie ma w podręczniku
6. pisemne sprawdziany mogą ograniczać się do sprawdzanych wiadomości, wskazane jest zatem stosowanie tekstów do wyboru, zadań niedokończonych, tekstów z lukami – pozwoli to uczniowi skoncentrować się na kontrolowanej tematyce, a nie na poprawności pisania
7. wskazane jest preferowanie wypowiedzi ustnych
8. w przedmiotach ścisłych podczas wykonywania ścisłych operacji wymagających wielokrotnych przekształceń, umożliwić dziecku ustne skomentowanie wykonywanych działań
9. unikać zrywania do odpowiedzi
10. w miarę możliwości posadzić dziecko blisko nauczyciela, dzięki temu zwiększy się jego koncentracja uwagi
11. złagodzić kryteria wymagań z języków obcych
12. podczas prac pisemnych nie uwzględniać poprawności ortograficznej
13. w przypadku ucznia z dysgrafią wskazane jest akceptowanie pisma drukowanego, pisma na maszynie bądź komputerze

JĘZYK POLSKI

1. nie wymagać, by uczeń czytał głośno przy klasie nowy tekst, wskazywać wybrane fragmenty dłuższych tekstów do opracowania w domu i na ich podstawie sprawdzać technikę czytania
2. dawać więcej czasu na czytanie tekstów, poleceń, instrukcji, szczególnie podczas samodzielnej pracy lub sprawdzianów, w miarę potrzeby pomagać w ich odczytaniu
3. czytanie lektur szkolnych lub innych opracowań rozłożyć w czasie, pozwalać na korzystanie z książek „mówionych”
4. raczej nie angażować do konkursów czytania (chyba że uczeń wykazuje taką chęć)
5. uwzględniać trudności w rozumieniu treści, szczególnie podczas samodzielnej pracy z tekstem, dawać więcej czasu, instruować lub zalecać przeczytanie tekstu wcześniej w domu
6. częściej sprawdzać zeszyty szkolne ucznia, ustalić sposób poprawy błędów, czuwać nad wnikliwą ich poprawą

7. dać uczniowi czas na przygotowanie się do pisania dyktanda poprzez podanie mu trudniejszych wyrazów, a nawet wybranych zdań, które wystąpią w dyktandzie
8. nie omawiać błędów wobec całej klasy
9. w przypadku trudności w redagowaniu wypowiedzi pisemnych, uczyć tworzenia schematów pracy
10. nie obniżać ocen za błędy ortograficzne i graficzne w wypracowaniach, jednocześnie wymagając większego wkładu pracy w porównaniu z innymi uczniami (uczeń powinien wykazać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zadania, więcej ćwiczeń, które pomogą mu w przewyciężaniu trudności)
11. dawać więcej czasu na prace pisemne
12. w przypadku problemów z odczytaniem pracy, odpytać ucznia ustnie

JĘZYKI OBCE

1. dawać łatwiejsze zadania
2. nie wzywać do natychmiastowej odpowiedzi
3. dawać więcej czasu na opanowanie określonego zestawu słówek
4. w fazie prezentacji leksyki zwolnić tempo wypowiadanych słów i zwrotów
5. można pozwolić na korzystanie z dyktafonu podczas lekcji
6. nowe wyrazy objaśniać za pomocą polskiego odpowiednika, w formie opisowej, podania synonimu, antonimu, obrazka
7. w zapamiętywaniu pisowni stosować wyobrażenie wyrazu, literowanie, pisanie palcem na ławce, pisanie ze zróżnicowaniem kolorystycznym liter
8. przy odczytywaniu tekstu przez nauczyciela pozwalać na korzystanie z podręcznika
9. w nauczaniu gramatyki można stosować algorytmy w postaci graficznej wykresów, tabeli, rysunków
10. podczas prezentacji materiałów zestawiać zjawiska gramatyczne języka polskiego ze zjawiskami gramatycznymi charakterystycznymi dla języka obcego
11. dawać więcej czasu na wypowiedzi ustne i prace pisemne
12. liberalnie oceniać poprawność ortograficzną i graficzną pisma
13. oceniać wiedzę i wysiłek włożony w opanowanie języka

MATEMATYKA, INFORMATYKA

1. rozłożyć w czasie naukę tabliczki mnożenia, definicji, reguł, wzorów, symboli chemicznych, często przypominać i utrwalać
2. nie wzywać do natychmiastowej odpowiedzi
3. w trakcie rozwiązywania zadań tekstowych sprawdzać, czy uczeń przeczytał treść zadania i czy prawidłowo ją zrozumiał, w razie potrzeby udzielać dodatkowych wskazówek
4. w czasie sprawdzianów zwiększyć ilość czasu na rozwiązanie zadań
5. można też dać uczniowi do rozwiązania w domu podobne zadania
6. uwzględniać trudności związane z myleniem znaków działań, przestawianiem cyfr, zapisywaniem reakcji chemicznych, itp.
7. materiał sprawiający trudność dłużej utrwalać, dzielić na mniejsze porcje
8. naprowadzać na różne możliwości, jakie posiada komputer
9. oceniać tok rozumowania, nawet gdyby ostateczny wynik zadania był błędny, co wynikać może z pomyłek rachunkowych
10. oceniać dobrze, jeśli wynik zadania jest prawidłowy, choćby strategia dojścia do niego była niezbyt jasna, gdyż uczniowie dyslektyczni prezentują styl dochodzenia do rozwiązania niedostępny innym osobom, będący na wyższym poziomie kompetencji

PRZYRODA, HISTORIA, FIZYKA

1. uwzględniać trudności z zapamiętywaniem nazw, nazwisk, dat
2. w czasie odpowiedzi ustnych dyskretnie wspomagać, dawać więcej czasu na przypominanie, wydobywanie z pamięci nazw, terminów, dyskretnie naprowadzać
3. częściej powtarzać i utrwalać materiał
4. podczas uczenia stosować techniki skojarzeniowe ułatwiające zapamiętywanie
5. wprowadzać w nauczaniu metody aktywne, angażujące jak najwięcej zmysłów, używać wielu pomocy dydaktycznych, urozmaicać proces nauczania
6. różnicować formy sprawdzania wiadomości i umiejętności tak, by ograniczać ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia
7. często oceniać prace domowe

MUZYKA, PLASTYKA, WYCHOWANIE FIZYCZNE, WYCHOWANIE TECHNICZNE

1. zawsze uwzględniać trudności ucznia
2. w miarę możliwości pomagać, wspierać, dodatkowo instruować, naprowadzać, pokazywać na przykładzie
3. dzielić dane zadanie na etapy i zachęcać do wykonywania małymi krokami
4. nie zmuszać do śpiewania czy wykonywania ćwiczeń sprawiających uczniowi trudność
5. dawać więcej czasu na opanowanie danej umiejętności, udzielać instruktażu
6. nie krytykować, nie oceniać negatywnie wobec klasy
7. podczas oceniania brać przede wszystkim pod uwagę stosunek ucznia do przedmiotu, jego chęci, wysiłek, przygotowanie do zajęć
8. włączać do rywalizacji tylko tam, gdzie uczeń ma szansę

Zapoznałem się i przyjąłem/przyjęłam do stosowania

Nauczany przedmiot	Imię i nazwisko nauczyciela pracującego z uczniem	Czytelny podpis
Język polski		
Język		
Język angielski		
Przyroda		
Historia		
Informatyka		
Wychowanie techniczne		
Plastyka		
WF		
Matematyka		
Fizyka		

Czeladź,

INFORMACJA DLA RODZICÓW (PRAWNYCH OPIEKUNÓW) UCZNIĄ

Pan/Pani

.....

.....

Niniejszym informuję, iż dla

zostały ustalone następujące formy pomocy psychologiczno – pedagogicznej, która będzie realizowana w okresie roku szkolnego 20...../20.....

Nazwa zajęć specjalistycznych	Dzień	Godziny	Prowadzący	Ilość godzin
zajęcia korekcyjno-kompensacyjne				
zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze				
zajęcia rozwijające kompetencje emocjonalno-społeczne				
zajęcia logopedyczne				
Inne zajęcia o charakterze terapeutycznym				

Zajęcia rewalidacyjne

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wzór indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego

INDYWIDUALNY PROGRAM EDUKACYJNO-TERAPEUTYCZNY	
Imię i nazwisko ucznia	
Szkoła, klasa	
Dane z orzeczenia	<ul style="list-style-type: none"> • okres na jaki zostało wydane orzeczenie (IPET opracowuje się na czas, na jaki zostało wydane orzeczenie (nie dłużej jednak niż na etap edukacyjny) • diagnoza (ważne dla indywidualnego funkcjonowania ucznia informacje, określenie kategorii niepełnosprawności) • okres realizacji programu
Dodatkowe informacje o uczniu	<ul style="list-style-type: none"> • informacje dotyczące korzystania z oprzyrządowania (aparaty słuchowe, komunikacja alternatywna, język migowy, choroby, leczenie farmakologiczne, opóźnienia edukacyjne, wydłużenie etapu edukacyjnego, ew. sytuacja socjalna i ekonomiczna rodziny itp.)
Wyniki wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia (powinny stanowić załącznik, aby nie powielać informacji zebranych w arkuszu WOPFU)	<ul style="list-style-type: none"> • informacje wynikające z diagnozy funkcjonalnej przeprowadzonej przez nauczycieli i specjalistów w szkole, • określenie mocnych i słabych stron ucznia (poziom rozwoju intelektualnego, sprawność fizyczna, rozwój społeczny, sposób funkcjonowania w grupie rówieśniczej, zasób pamięci, uwaga, zainteresowania, uzdolnienia, poziom motywacji, trudności w uczeniu się określonych treści, pisanie, czytanie, tempo pracy, zdolność kompensowania deficytów, gotowość do komunikowania się, specjalistyczna ocena poziomu rozwoju językowego, opis zasobów i trudności językowych)
Zakres i sposób dostosowania wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia, w szczególności przez	<ul style="list-style-type: none"> • sposób realizacji podstawy programowej (zakres i sposób dostosowania wymagań z

<p>zastosowanie odpowiednich metod i form pracy z uczniem</p>	<p>poszczególnych przedmiotów, programy własne nauczycieli)</p> <ul style="list-style-type: none"> • metody i sposoby pracy z uczniem (przygotowywanie indywidualnych kart pracy, sposób kierowania komunikatów do ucznia, sprawdzanie stopnia zrozumienia poleceń, sposób sprawdzania wiedzy np. pisemnie, testy wyboru, wydłużenie czasu na pracę z tekstem i prace pisemne, ksero notatek lub inny sposób notowania najistotniejszych informacji z lekcji np. zdjęcie notatki sporządzonej przez kolegę, zaznaczanie najważniejszych fragmentów w tekście, słowa – klucze, streszczenia tekstów(np. lektur), nieodpytywanie na forum klasy, ustalone znaki przywołujące uwagę ucznia, lektury w formie video lub audiobooków, plansze, liczmany, mapy myśli, ilustracje, zdjęcia, filmy uzupełniające przekaz werbalny, • formy pracy (zespołowa, indywidualna, z pomocą nauczyciela, praca w diadzie) • zasady oceniania (kryteria powinny być zgodne z wewnątrzszkolnym ocenianiem) – np. ocenia nauczyciel przedmiotu po konsultacji z pedagogiem specjalnym, dużo ocen cząstkowych, uwzględnianie wkładu pracy, zaangażowania, pomijanie błędów, zasady oceny zachowania, • nauka drugiego języka obcego (ew. zwolnienie) • zasady sprawdzianu i egzaminu – forma i warunki zgodnie z wytycznymi dyrektora CKE
<p>Zintegrowane działania nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, ukierunkowane na poprawę funkcjonowania ucznia, w tym – w zależności od potrzeb – na komunikowanie się ucznia z otoczeniem z użyciem wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC), oraz wzmacnianie jego uczestnictwa w życiu szkolnym</p>	<ul style="list-style-type: none"> • działania o charakterze rewalidacyjnym w odniesieniu do uczniów niepełnosprawnych • działania o charakterze resocjalizacyjnym dla ucznia niedostosowanego społecznie • działania o charakterze socjoterapeutycznym dla uczniów zagrożonych niedostosowaniem społecznym, • działania podejmowane przez wszystkie osoby pracujące z uczniem (powinny być przedmiotem modyfikacji adekwatnie do wyników wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia, oceny

	<p>postępów) np. system wzmocnień, sposoby motywowania, dzienniczek „dobrych uwag”, sposób zwracania się do ucznia np. z niedosłuchem - tak, by widział usta nauczyciela, zwracanie się bezpośrednio do ucznia, krótkie komunikaty, wspomaganie gestem, cierpliwe oczekiwanie na odpowiedź, polecenia złożone rozłożone na etapy, włączanie ucznia w działania zespołowe, organizowanie pracy w małych grupach, zindywidualizowane zadania indywidualne, monitorowanie pracy ucznia na lekcji, pomoc w nazwaniu emocji w sytuacjach subiektywnie odbieranych jako trudne, uprzedzanie o zmianach, tablice aktywności itp.</p>
<p>Formy i okres udzielania uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej oraz wymiar godzin, w którym poszczególne formy pomocy będą realizowane</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zajęcia z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej ustalone z uwagi na potrzeby rozwojowe i edukacyjne ucznia w tym zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze i specjalistyczne: korekcyjno-kompensacyjne, logopedyczne, zajęcia rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne, zajęcia rozwijające umiejętność uczenia się, rozwijające uzdolnienia i zainteresowania, zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu – w przypadku uczniów szkół podstawowych oraz uczniów szkół ponadpodstawowych oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym; warsztaty; porady i konsultacje. Np. raz w tygodniu 1 godzina zajęć dydaktyczno-wyrównawczych z języka polskiego, 1 godzina w tygodniu – kółko informatyczne, w piątki konsultacje z pedagogiem - omówienie zapisów w dzienniczku „dobrych uwag” <p>Należy pamiętać o konieczności organizacji zajęć rozwijających uzdolnienia i zainteresowania ucznia, jeśli u ucznia stwierdzono takie predyspozycje.</p>
<p>Zajęcia rewalidacyjne, resocjalizacyjne i socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia odpowiednie ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia, a także działania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i sposób realizacji tych działań;</p>	<p>W ramach zajęć rewalidacyjnych w programie należy uwzględnić w szczególności rozwijanie umiejętności komunikacyjnych przez:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) naukę orientacji przestrzennej i poruszania się oraz naukę systemu Braille’a lub innych alternatywnych metod komunikacji – w przypadku

	<p>ucznia niewidomego;</p> <p>2) naukę języka migowego lub innych sposobów komunikowania się, w szczególności wspomagających i alternatywnych metod komunikacji (AAC) – w przypadku ucznia niepełnosprawnego z zaburzeniami mowy lub jej brakiem;</p> <p>3) zajęcia rozwijające umiejętności społeczne, w tym umiejętności komunikacyjne – w przypadku ucznia z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera.</p> <p>Inne rodzaje zajęć rewalidacyjnych wynikające z zaleceń zawartych w orzeczeniu lub z wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia dokonanej przez zespół,</p> <ul style="list-style-type: none"> • określenie formy zajęć (indywidualne, zespołowe), • sposób realizacji doradztwa zawodowego np. udział w warsztatach zawodoznawczych organizowanych dla klasy, indywidualne badanie w PP-P pod kątem predyspozycji zawodowych i pomocy w wyborze szkoły, konsultacje z doradcą zawodowym, (programy zajęć w dziennikach zajęć)
<p>Działania wspierające rodziców ucznia oraz – w zależności od potrzeb – zakres współdziałania z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, organizacjami pozarządowymi, innymi instytucjami oraz podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży, a w przypadku szkół i oddziałów ogólnodostępnych i integracyjnych - również ze specjalnymi ośrodkami szkolno-wychowawczymi, młodzieżowymi ośrodkami wychowawczymi i młodzieżowymi ośrodkami socjoterapii;</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc materialna dla ucznia, zapewnienie obiadów, • współpraca z OPS • konsultacja z rodzicami dotyczące postępów ucznia, porady wychowawcze • wskazówki do pracy z dzieckiem w domu np. utrwalanie określonych umiejętności • warsztaty umiejętności wychowawczych dla rodziców prowadzone w poradni psychologiczno-pedagogicznej • konsultacje ze specjalistami PPP w zakresie dostosowania wymagań edukacyjnych, udział specjalisty w modyfikacji IPET. • szkolenie dla nauczycieli w zakresie pracy z uczniem (np. współpraca z PPP lub SOSW) • wskazówki do pracy z uczniem przekazywane przez psychoterapeutę pracującego z uczniem poza szkołą – zeszyt korespondencji

	<ul style="list-style-type: none"> • zorganizowanie szkolenia przez ośrodek doskonalenia w zakresie sposobów pracy z uczniem • warsztaty dla klasy np. z zakresu rozwijania kompetencji interpersonalnych
Zakres współpracy nauczycieli i specjalistów z rodzicami ucznia w realizacji przez przedszkole lub oddział przedszkolny, szkołę lub ośrodek zadań zawartych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie rodziców z bieżącym zakresem realizowanych treści edukacyjnych i stosowanymi metodami pracy z uczniem, • ustalenie zasad, systemu motywacyjnego • inne zalecenia zawarte w orzeczeniu, • ustalenie sposobów integracji ucznia ze środowiskiem rówieśniczym, w tym z dziećmi lub uczniami pełnosprawnymi; • przygotowanie ucznia do samodzielności w życiu dorosłym, • inne formy wsparcia ucznia i rodziny
W przypadku uczniów niepełnosprawnych – w zależności od potrzeb – rodzaj i sposób dostosowania warunków organizacji kształcenia do rodzaju niepełnosprawności ucznia, w tym w zakresie wykorzystywania technologii wspomagających to kształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • oznaczenie przestrzeni szkoły np. piktogramy, „ścieżka” dotykowa, likwidacja barier architektonicznych, podjazdy, dostęp do pomocy, szafek, szuflad, kontaktów dla dziecka na wózku itp. • sprzęt specjalistyczny, środki dydaktyczne, nakładki, podpórki, pulpity, komputer, tablet, słuchawki • dostosowanie warunków pracy w klasie (odpowiednie miejsce w klasie, właściwe źródło światła, korzystanie z pomocy, urządzeń wspomagających, system komunikacji alternatywnej lub wspomagającej z uczniem, dbałość o niski poziom hałasu w klasie, uwzględnianie przerw w pracy, możliwości wyciszenia, relaksu itp.) • wsparcie asystenta lub nauczyciela wspomagającego, lub pomocy nauczyciela, w jakich sytuacjach, na jakich zajęciach, przy jakich czynnościach
Wybrane zajęcia edukacyjne, które są realizowane indywidualnie z uczniem lub w grupie liczącej do 5 uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> • w zależności od indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia wskazanych w orzeczeniu o potrzebie kształcenia specjalnego lub wynikających z wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia
Podpisy	<ul style="list-style-type: none"> • członków zespołu • koordynatora • dyrektora • rodziców

